

16

8 29

M E D I C A T I O
V I R I
M E L A N C H O L I C I :

Q U A M

Divino adjuvante Numine,

SUB PRÆSIDIO

VIRI CLARISSIMI

D. HENRICI REGII,

Reip. Ultrajectinæ Poliatri, & Medicinæ
ac Botanices Professoris Ordinarii,

Publica disquisitioni exhibet

CORNELIUS vander LINGEN, Ultraject.

Ad diem 29. Octobris, hora 9. matutina.

Naturâ & Industriâ.

TRAJECTI ad RHENUM,
Apud PETRUM DANIELIS SLOOT,
ANNO M. DC. XLV.

Spectatissimo prudentissimoque

V I R O,

D. IOHANNI OOMS,
Mercatōri apud Amster-
damenses solertissimo,
avunculo meo veneran-
do,

Medicationem hanc dedico

CORNELIUS vander LINGEN.

M E D I C A T I O
V I R I
M E L A N C H O L I C I .

I.

Mercator opulentus, quadragenarius, temperamento melancholicus, ex magnæ pecuniæ jacturâ, ante aliquot menses factâ, in magnum mœrorem & perpetuam sollicitudinem, pæne omnem somnum ipsi adimentem, incidit. Mens hoc affectu tortus, solitudinem quærere, absurda cogitare, & præsentem egestatē, per quam sibi & familiæ suæ præ fame sit moriendum, imaginari cœpit. Huc accessit, quod, malo paulatim ingruente, æternis inferni cruciatibus à Deo se adjudicatum jam credat, monstrosisque spectris, quæ diabolos appellat, se frequenter infestari vigilans & somnians putet. Quamvis ipsi mens officio suo in reliquis satis bene fungatur, nulla tamen ratione, hæc non vera, sed imaginaria esse, persuaderi à quoquam potest. Atque ideo, perpetuo angore se miserrime excrucians, vitam, cum morte commutare exoptat. Ab alimentis & medicamentis est alienior.

II.

Afficiuntur, in hoc ægro, præcipue cerebrum & cor. Cerebrum, uti ex prava imaginatione, & judicii vitio; & cor, sicut ex perpetuo timore & tristitia est manifestum.

III.

Morbus, qui eum torquet, est *melancholia*, sive intemperies quædam cerebri melancholica maligna, quæ depravatam præsentis egestatis, & æternæ damnationis, præsentiumq; interdum monstrosorum spectrorum imaginationem & persuasionem, nec non timorem & tristitiam, citra justam causam, ipsi exhibet.

IV.

Causa hujus affectus prima, est magna illa pecuniarum jactura, quæ ægrum nostrum, naturâ melancholicum, valde perturbavit.

Hinc enim, magnopere contristatus, intentius de hoc damno dies noctesq; cogitare cæpit; quo spiritus animales, naturâ suâ jam ante adhanc malignitatem in ipso proni, vehementius & inordinate in ventriculis cerebri agitati, somnum ipsi diu ademerunt; pravamque intemperiem eo contrahentes, eam cerebro communicarunt, quod eam perpetuo ipsis spiritibus in ventriculis cerebri nascentibus, & sanguini in cerebrum & deinde in reliquum corpus, per circularem ejus motum, delato, vicissim communicat. Atque hinc non tantum intemperies illa cerebri & totius corporis, sed etiam tristitia illa & horrendæ cogitationes reliquaq; symptomata in hoc ægro originẽ ducunt. V.

Cum enim, ut antehac fuit demonstratum, ita nati sumus, ut ex vario cerebri & spirituum temperamento varii eorum motus, & ex variis motibus variæ in nobis cogitationes seu perceptiones & judicia ac voluntates oriantur: ideo æger, postquam, per continuas & immoderatas sollicitudines, temperamentum cerebri & spirituum graviter læsisset, propter pecuniæ jacturam de pauperie & rerum necessariorum egestate, ex magno damno aliis aliquando exortâ, forte fortuna cogitans, ipse de propria inopia cogitare, & eam, ob malignum cerebri & spirituum temperamentum, sibi attribuere cæpit, eamque cogitationem sæpius repetendo, & captatâ solitudine corrigere conando, ejus imagines cerebro ita infixit, ut illæ, propter suam evidentiam menti nunc perpetuò obversantes, se cum familia præ fame moriturum jam certò ipsi persuadeant. Cumque illi deinde, ex peccatorum suorum recordatione, de impiis, ob peccata æternis inferni cruciatibus adjudicatis, cogitatio oboriretur, cæpit etiam talem damnationem sibi ipsi, ob pravam illam spirituum & cerebri dispositionem, attribuere, eamque cogitationem sæpius reiterare; quo etiam illa imago cerebro firmitus fuit impressa, eaque, animo ipsius jam perpetuo obversans, ipsum maximo angore afficit, mortemque, in molestiæ istius levamen, exoptare cogit. Cumque illi, ob æternæ damnationis cogitationem, etiam de diabolis, æternum damnatos cruciantibus, in mentem veniret, & ipse eorum imagines attentius,
conf.

consideraret, eorum notæ tam profunde fuerunt cerebro impressæ, ut illæ, ex levi cerebri vel spirituum motu, sensorio communi & ibidem animæ tam evidenter offerantur, ut ipse & vigilans & dormiens se diabolos videre sæpe existimet. Et quoniam omnibus his imaginationibus magna, ex cerebri & spirituum motu & imaginum impressione, adest apparentiæ evidentiæ, hinc tam magna in ipso, de earum veritate, est persuasio, ut à nemine de suâ circa illas opinione hæcenus dimoveri queat. Quamvis autem in his cogitationibus, ob imagines istas cerebro tam firmiter impressas, deliret: attamen, quia aliarum rerum perceptio & iudicium ab illis non impeditur, idcirco mens ipsi in reliquis sic satis bene officium facit.

VI.

Quod autem occasio de his vel illis rebus cogitandi, melancholicis oblata, ipsis sæpe sit causa, ut illas sibi cum firma persuasione attribuunt, frequens docet experientia; quæ testatur melancholicos, alios de gravibus quibusdam morbis & eorum signis in medicorum libris attentius legentes; alios de sceleribus vel turpibus peccatis ex aliis affectuosius audientes; alios de monstris horrendis referri intelligentes, de iis propterea ita fuerint imaginati, ut tam certò se talibus morbis laborare, vel scelera illa perpetrasse, vel in talia monstra se esse conversos, sibi persuaderent, ut nullis deinde rationibus hujusmodi opiniones ex ipsorum animis deleri, vel cogitationes eorum ad alia converti possent.

VII.

Atque hinc jam intelligimus, cur nonnulli melancholici, de magno naso forte intentius cogitantes, sibi persuaserint se nasum tam longum habere, in quem omnes occurrentes impingerent; & cur alii, occasione intentioris cogitationis de butyro, vitro, vel frumento oblata, se butyraceos, vitreos, frumentaceos esse tam firmiter crediderint, ut ad ignem, alios homines, & gallinas, tanquam si ab illis essent perdendi, propius accedere non auderent. Et quare alii, de rege & regno fortius cogitantes, se reges esse, & munia regibus digna sibi incumbere, persuasum haberent. Et cur

alii de urina tam copiosa, quæ multis hominibus submergendis
sufficeret, forte fortuna ridiculè imaginantes, sibi persuaserint se
tam immensam urinæ copiam in corpore habere, ac propterea,
metuentes ne multos illa urinæ suæ copia emissa suffocarent, me-
iere non fuerint ausi. Et cur alii de mortuis & de eorum necessaria
à cibis abstinentia recordantes, se uita jã defunctos crediderint, nec
postea ullo cibo vesci voluerint. Nã in õnibus his & aliis similibus
cõtingit melancholicis, ut, propter ipsorũ peculiarẽ cerebri intem-
periem, cogitatarũ & ipsis applicatarũ imagines tam firmiter ipso-
rum cerebro imprimantur, ut de iis postea recordantes, eas sibi
convenire, easque non imaginarias, sed veras esse credant.

VIII.

Ex his etiã ratio reddi potest, cur melancholici nonnulli sint
tristes, & alii læti. Nam, præterquam quod hoc sæpe ex eo oria-
tur, quod spiritus per se apti sunt, tristes vel lætas, per peculiare suũ
temperamentum, primas excitare cogitationes; frequentissime
tamen hoc in illis, ex occasione objectorum fortuitò oblatorum,
originem ducit, ac tum, si illi forte fortuna de rebus lætis cogitare
incipiant, imagines istæ cerebro impressæ lætas cogitationes postea
excitant, ipsosque gaudio & risu exhilarant. Si vero cogitationes
tristes ipsorum menti primò offerantur, tristes istæ imagines cere-
bro deinde fortius infixæ & animo oblatae, mentem ipsorum de-
inceps perpetuã tristitiã misere torquent.

IX.

Quamvis autem peculiaris illa cerebri & spirituum intempe-
ries, absurdas has cogitationes eo, quo dixi modo excitans, quam
melancholicam cum aliis ex consuetudine appellamus, secundum
effecta & modum agendi, satis jam sit nota; specifica tamen ejus
essentia satis occulta etiamnum esse videtur. Quod vero nonnulli
eam in spirituum tenebrositate, impuritate, frigiditate, & siccitate
consistere ajunt; illi meo judicio, hic non satis faciunt. Nullũ
enim lumen in cerebro ad cogitandum requiritur; cum anima ibi
nullos oculos habeat; & deinde spirituum impuritas, frigiditas, &
siccitas

lucitas, potius ingenii torporem, quam adeo multas, varias & absurdas cogitationes, excitarent.

X.

Gravissimus & periculosissimus hic est affectus: metus enim est, ne æger vel ad maniam redigatur; vel mærore aut inedia conficiatur; vel sibi ipsi vim inferat.

XI.

Curatio itaque sollicitè, per falsarum istarum cogitationum & malignæ cerebri & reliqui corporis intemperiei correctionem, pravæque materiæ evacuationem, erit instituenda.

XII.

Ac imprimis danda opera, ut, quibuscunque fieri potest persuasionibus, æger ab horrendis istis cogitationibus abducatur, & earum falsitas ipsi prudenter demonstretur.

Medicamenta quod attinet; præscribatur primo tale decoctum:

R. rad. polypod. q. vnc. 1. s. hellebor. nigri. dragm. ij.
gramin. feniculi an. vnc. j.
cort. rad. tamarisci, capparor. an. dragm. vj.
herb. adiantbi, thymi, epithymi, chamedryos, cuscute,
fumariæ, borrag., bugloss. an. m. j.
sem. feniculi, petrosolini, anisi, s. frigid. major. an. dragm. j.
flor. borrag. violar. an. p. iij.
prunor. acidor., passular. mundat. an. vnc. s.
decoquantur in aqu. com. ad lib. j. Colaturæ adde syr. de pomis
redol. violacei an. vnc. j. F. Apozema.

de quo æger quotidie ter quaterve vnc. iij. bibat.

Ubi biduum hoc remedio fuerit usus, ex vena in brachio aperta sanguis largè, pro ratione virium, ipsi educatur.

Postridie hoc utatur purgante

R. syr. rosar. sol. cum fol. sennæ. vnc. ij.
cremor. tartari scrup. iij.
scammonij gr. x. aq. carduibenedicti q. s.

F. haustus, aliquoties rei terendus.

Vel sumat subinde has pilulas

R. ex.

R. extracti catholici scrup. j.

scammonii gr. vj. F. pilulæ N°. iij.

Post purgationes factas balneo aquæ dulcis sæpe utendum, in quo malva violaria & flores chamæmeli incoqui poterunt.

Somnus etiam exhibitis gr. iij. vel iv. laudani opiat, vel tali amigdalato, erit excitandus:

R. amigdalarum dulc. decorticat. vnc. ij.

sem. papaveris albi, lactuce an. dragm. ij.

Contundantur in mortario marmoreo, affundendo

aq. cicorii lib. s. Colatura adde sacchari vnc. ij.

Syr. de papavere dragm. iij. F. Amigdalatum, quo utatur vespere cubitum iturus,

Utatur etiam hoc electuario:

R. conserva fl. buglossæ vnc. j. s.

spec. latifcant. galeni scrup. j.

diarhodon abbatis sine musco scrup. s.

sem. citri, cinnamomi electi an. gr. xij.

Syr. violar. buglossæ an. p. s. F. Electuarium, de quo æger sumat bis terye in die castaneæ quantitatem.

XIII.

In victus ratione aër sit lucidus, bene olens, temperatus. Cibus, corpus mediocriter humectans, boni succi, eupeptus, ex carnibus gallinaceis, vervecinis, uvis passis, petroselino, endivia, borragine, buglossa, lactuca, malva. Potus sit cerevisia mediocris, vinum album tenue. Exercitii loco deambulet per loca aëmana. Somnus sit longior, & omni ratione provocetur; cum in eo potissima curatio consistat. Omnia, quæ metum & tristitiam conciliare possunt, vitentur. Animus contra, quibus potest modis, ad hilaritatem componatur.

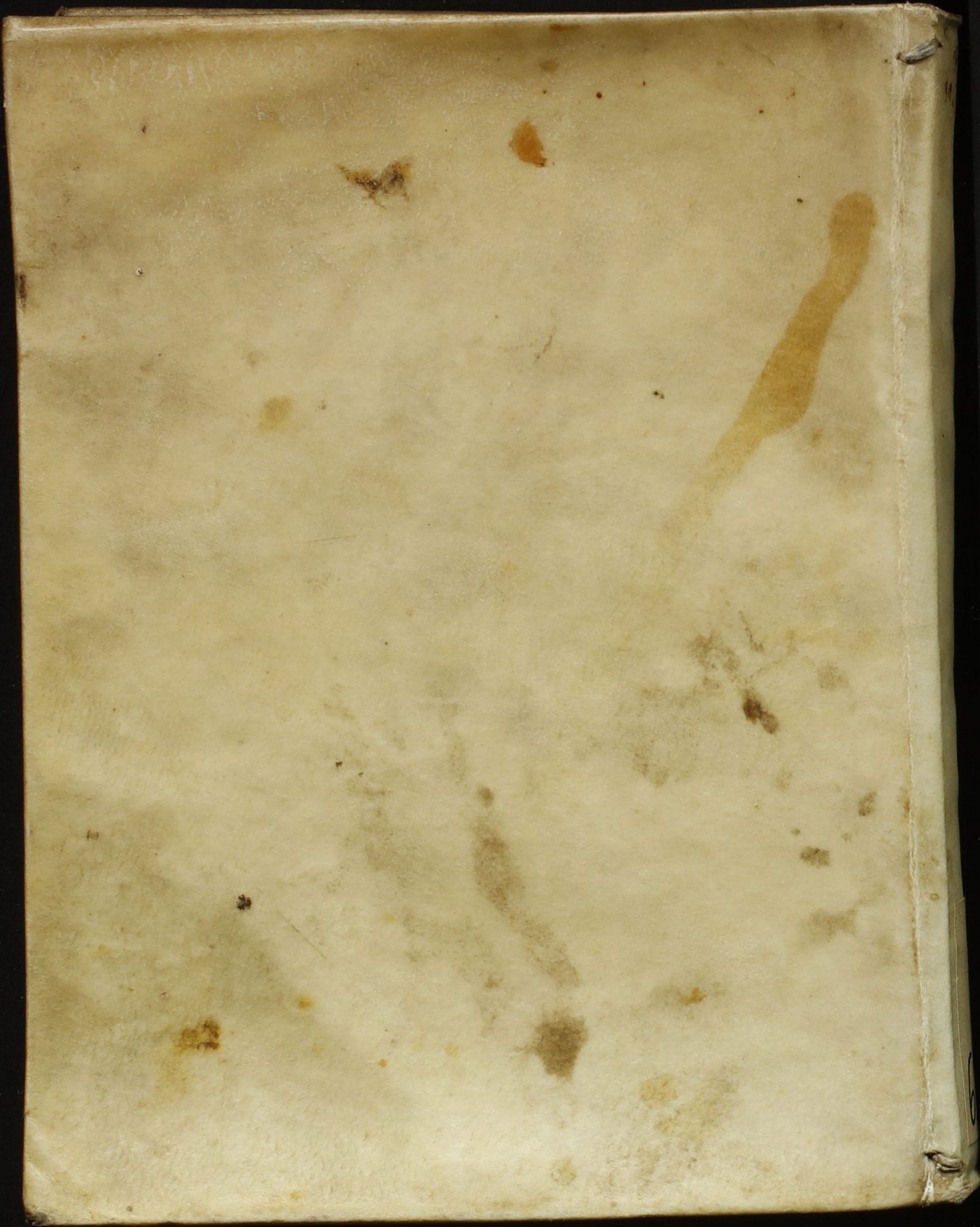
00 A 6396

ULB Halle 3
002 928 167

St

O M
P O N

Βασιλεια δαμέντων,
ευρυμέδοντ & άγαλμα,
αλινωδείωσα.

M E D I C A T I O
V I R I
M E L A N C H O L I C I :

Q U A M
Divino adjuvante Numine,

SUB PRÆSIDIO
VIRI CLARISSIMI
D. HENRICI REGII,
Reip. Ultrajectinæ Poliatri, & Medicinæ
ac Botanices Professoris Ordinarii,

Publica disquisitioni exhibet

CORNELIUS vander LINGEN, Ultraject.
Ad diem 29. Octobris, hora 9. matutina.

Naturâ & Industriâ.

TRAJECTI ad RHENUM,
Apud PETRUM DANIELIS SLOOT,
ANNO M. DC. XLV.

JOH. TEECKMANNUS.

